

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра соціально-гуманітарних і правових дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”
Гарант освітньої програми
СВІТЛАНА АДАМЕНКО

“ 01 ” вересня 2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ФІЛОСОФІЯ

Освітній рівень: перший (бакалаврський)

Спеціальність: Н4 Лісове господарство

Освітня програма: Лісове господарство

Галузь знань: Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»

Факультет: Лісового і садово-паркового господарства

Робоча програма з дисципліни Філософія для здобувачів вищої освіти за спеціальністю Н4 «Лісове господарство», освітнього рівня бакалавр, освітньої програми галузі знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина» – Умань: Уманський НУС. – 2025. 19 с.

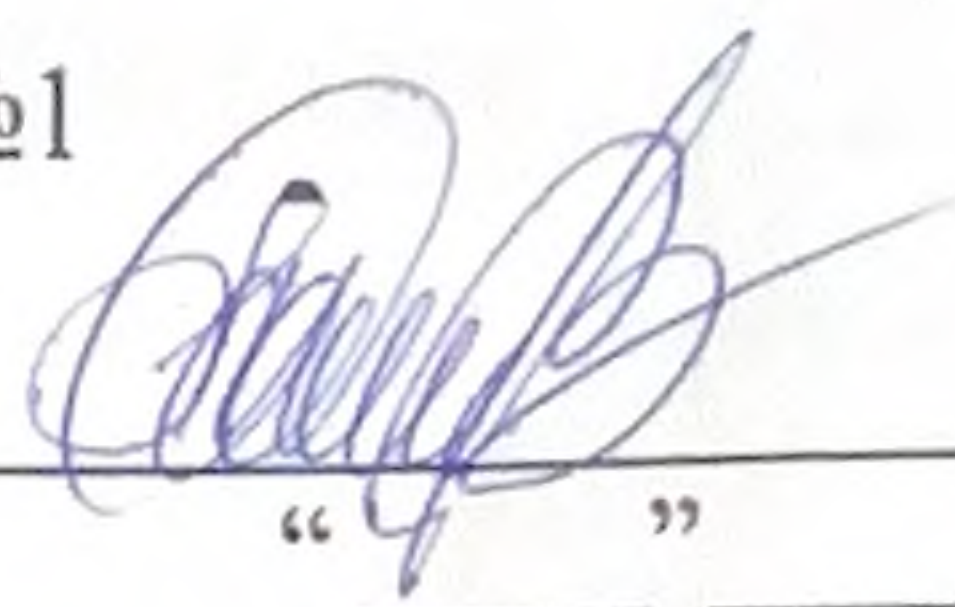
Розробник:

Ситник Юлія Вікторівна, кандидат історичних наук

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін

Протокол від 19 серпня 2025 року №1

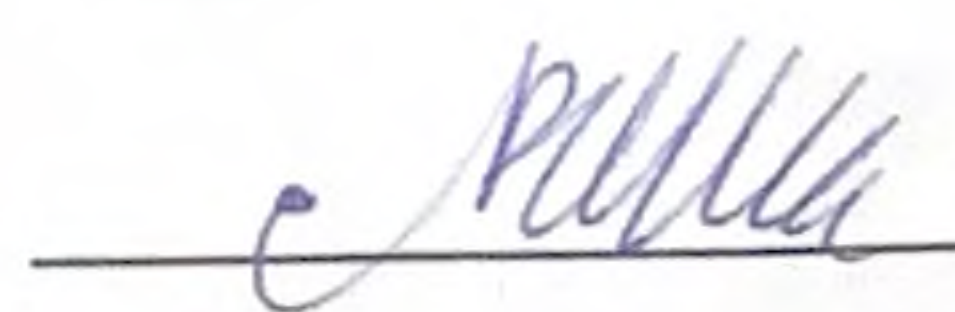
Завідувач кафедри

Людмила Машковська
" " 2025 року

Схвалено науково-методичною комісією Уманського НУС лісового та садово-паркового господарства

Протокол від 01 вересня 2025 року № 1

Михайло ШЕМЯКІН

" 01 " вересня 2025 року

©Ситник Ю.В., 2025 рік

© Уманський НУС, 2025 рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: <u>Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина»</u>	Обов’язкова	
	Спеціальність: <u>Н4 «Лісове господарство»</u>		
Модулів – 2	Освітній рівень: <u>перший (бакалаврський)</u> Освітня програма <u>Лісове господарство</u>	Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		1-й	
Загальна кількість годин – 90 год.		Семестр	
		2-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 2,64 самостійної роботи студента – 3		Лекції	
		22 год.	
		Практичні, семінарські	
		18 год.	
		Лабораторні	
		Самостійна робота	
		50 год.	
		Вид контролю: залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Робоча програма навчальної дисципліни «Філософія» розроблена відповідно до Положення про методичне забезпечення освітнього процесу в Уманському національному університеті садівництва, затвердженого Вченою радою від 11 липня 2024 р.

Навчальна дисципліна «Філософія» належить до обов'язкових дисциплін, вивчення яких передбачено освітньо-професійною програмою «Лісове господарство» підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю Н4 «Лісове господарство» галузі знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина».

Мета вивчення дисципліни – формування у майбутніх фахівців теоретичних знань про світоглядні основи сучасної людини та її психологічні особливості, використовувати таке знання на практиці; забезпечити глибоке засвоєння специфіки філософського осягнення дійсності.

Предметом дисципліни є загальні закономірності розвитку буття, відношення людини до світу, проблеми пізнання, сенсу життя людини, мети, ідеалів та цінностей суспільства.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-наукової програми: дисципліна «Філософія» базується на попередньому вивченні студентами курсу «Українська мова». Дисципліна «Філософія» вивчається паралельно з «Історією та культурою України», що є необхідним теоретичним чинником входження молодого людини до дорослого життя й професійної діяльності.

Вивчення навчальної дисципліни «Філософія» передбачає формування та розвиток у здобувачів компетентностей і програмних результатів навчання відповідно до освітньо-професійної програми «Лісове господарство» спеціальності Н4 «Лісове господарство» галузі знань Н «Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина» (табл. 1).

Матриця компетентностей і програмних результатів навчання, що формуються під час вивчення навчальної дисципліни «Філософія»

Шифр компетентності	Компетентності	Шифр програмних результатів навчання	Програмні результати навчання
Загальні компетентності (ЗК)			
ЗК 2	Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.	ПРН 1	Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму.
ЗК 6	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.	ПРН 2	Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.
ФК 9	Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.	ПРН13	Демонструвати повагу до етичних принципів та формувати етичні засади співпраці в колективі.

Методи навчання та засоби діагностики, що відповідають визначеним результатам навчання за навчальною дисципліною «Філософія», наведено в табл. 2, 3.

Таблиця 2

Результати, методи навчання та методи контролю за навчальною дисципліною «Філософія»

Результати навчання за навчальною дисципліною		Методи навчання	Методи контролю
1	Знання:		
1.1	Всеохоплюючі фундаментальні знання та критичне осмислення проблем у сфері філософії, які є основою для креативного мислення та інноваційної діяльності	лекція, практичне заняття, дискусія, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через	усне опитування, експрес-контроль, тестування, участь у дискусії, виконання індивідуальних і командних завдань, підготовка та представлення
1.2	Обізнаність щодо основних сучасних інформаційних ресурсів з питань		

	філософії	Moodle	презентацій
2	Уміння/навички:		
2.1	Збирати, інтегрувати, обробляти, аналізувати та оцінювати філософсько-наукову інформацію з різних джерел (зокрема з використанням інформаційно-комунікаційних технологій)	лекція, практичне заняття, дискусія, аналітична робота, вирішення конкретних задач і ситуацій, кейс-метод, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, контрольна (модульна) робота
2.2	Ідентифікувати практичні проблеми у професійній сфері та пропонувати заходи щодо їхнього розв’язання через застосування фундаментальних філософських знань		
3	Комунікація:		
3.1	Здатність доводити інформацію, проблеми та ідеї з питань філософії до фахівців та нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.	практичне заняття, вирішення конкретних задач	участь у дискусії, усне опитування, взаємоконтроль
3.2	Здатність здійснювати ефективну усну та письмову комунікацію, зокрема однією з мов міжнародного спілкування		

Таблиця 3

Методи навчання та методи контролю програмних результатів навчання з навчальної дисципліни «Філософія»

Програмний результат навчання		Методи навчання	Методи контролю
ПРН 1	Аналізувати основні етапи та закономірності історичного розвитку для формування громадянської позиції, формування національної гідності та патріотизму.	Лекції, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, взаємоконтроль, контрольна (модульна) робота
ПРН 2	Прагнути до самоорганізації та самоосвіти.	Самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	усне опитування, експрес-контроль, взаємоконтроль, контрольна (модульна) робота

ПРН 9	Здатність розробляти проектну документацію, зокрема описи, положення, інструкції та інші документи.	Робота в групах, самостійна робота з підготовкою рефератів і презентацій, самонавчання через Moodle	експрес-контроль, взаємоконтроль, захист презентацій, контрольна (модульна) робота
--------------	---	---	--

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Змістовний Модуль 1. Основні етапи розвитку філософії

Тема 1. Філософія як наука і світогляд

Поняття світогляду. Структура та історичні типи світогляду. Виникнення філософії та історичні форми її розвитку. Предмет, структура та основні функції філософії. Проблема методу в філософії. Діалектика і метафізика. Взаємозв'язок філософії, міфології, релігії, науки та мистецтва.

Тема 2. Філософія Стародавнього Сходу

Веди як духовна основа формування та розвитку давньоіндійської філософії. Філософські школи Стародавньої Індії: а) ортодоксальні (астіка) – міманса, веданта, санкх'я, йога, ньая, вайшешика; б) неортодоксальні (настіка)

чарвака-локаята, буддизм, джайнізм. Основні філософські школи Стародавнього Китаю: а) конфуціанство; б) даосизм; в) легізм (фа-цзя).

Тема 3. Історія філософської думки: Античність, Середньовіччя, Відродження

Основні етапи розвитку античної філософії. Досократичний період в розвитку грецької філософії: мілетська школа, Геракліт, піфагорійці, елейська школа. Філософські погляди Сократа, Платона, Арістотеля, Демокріта. Елліністично-римська філософія: стоїцизм, скептицизм, епікуреїзм, неоплатонізм. Філософське осмислення тварини.

Головні риси та основні етапи розвитку середньовічної філософії. Патристика: а) східна (грецька) – Оріген, Василій Великий, Григорій Назіанзін, Григорій Нісський, Діонісій Ареопагіт, Іоанн Дамаскін; б) західна (латинська) – Тертулліан, Августин Аврелій. Схоластика. Проблема універсалій: а) реалізм: Ансельм Кентерберійський, Тома Аквінський; б) номіналізм: Іоанн Росцелін, Вільям Оккам; в) концептуалізм: П'єр Абеляр.

Доба Відродження: а) європейський гуманізм: Франческо Петрарка, Лоренцо Валла, Мішель Монтень, Еразм Роттердамський; б) натурфілософія: Джордано Бруно, Галілео Галілей, Микола Коперник.

Тема 4. Філософія Нового часу. Німецька класична філософія

Головні риси філософії Нового часу. Емпіризм філософії Нового часу (Ф. Бекон, Т. Гоббс, Дж. Локк). Раціоналізм Р. Декарта, Б. Спінози, Г. Ляйбніца. Іматеріалізм Дж. Берклі та Д. Юма. Французьке Просвітництво та матеріалізм XVIII ст. (Вольтер, Ж.-Ж. Руссо, Ламетрі, К. Гельвецій).

Іммануїл Кант – засновник німецької класичної філософії. Система суб'єктивного ідеалізму Й. Фіхте та об'єктивного ідеалізму Ф. Шеллінга. Діалектичний метод і філософська система Г. Гегеля. Антропологічна філософія Л. Феєрбаха. Філософія марксизму.

Тема 5. Некласична філософія XIX століття. Сучасна світова філософська думка

Передумови виникнення неklasичної традиції в західноєвропейській філософії другої половини XIX століття. Ірраціоналізм та волюнтаризм А. Шопенгауера. Ідея «надлюдини» в філософії Ф. Ніцше. Філософія життя: А. Бергсон, Г. Зіммель, В. Дільтей. Філософські погляди С. К'єркегора: між сутністю та існуванням.

Основні риси філософії XX ст. Напрями сучасної філософії: а) прагматизм; б) позитивізм, неопозитивізм, постпозитивізм; в) екзистенціалізм; г) фрейдизм і неопрейдизм; д) філософська антропологія; е) феноменологія та герменевтика; є) сучасна релігійна філософія: персоналізм, неотомізм. Головні тенденції розвитку сучасної європейської філософії.

Тема 6. Історія української філософії.

Передумови формування української філософії. Філософські і суспільно-політичні ідеї в культурі Київської Русі. Українська філософія XIV – XVII ст. Києво-Могилянська академія як провідний навчально-освітній центр у Східній Європі. Філософські погляди Григорія Сковороди. Українська філософія XIX – початку XX ст. Розвиток вітчизняної філософії в XX - на початку XXI ст.

Змістовний Модуль 2. Філософський аналіз розвитку природи, суспільства та мислення

Тема 7. Філософська онтологія і гносеологія

Онтологія як основа будь-якого філософствування. Основні категорії онтології. Буття і небуття. Форми буття. Модуси небуття. Співвідношення категорії буття, світ, дійсність, об'єктивна реальність, суб'єктивна реальність. Матерія. Рух. Простір і час. Соціальний час і простір.

Основні завдання гносеології. Сутність і сенс пізнання. Суб'єкт – об'єктна природа пізнання. Класифікація суб'єктів і об'єктів пізнання. Види пізнання. Єдність чуттєвого і раціонального пізнання. Проблема істини.

Тема 8. Філософія людини та свідомості

Історичні і методологічно-наукові різновиди антропології. Філософська антропологія, її завдання, функції і методи. Багатовимірність феномену людини. Людина як єдність біологічного, психічного і соціального. Фундаментальні якості людини: цілісність, абсолютна цінність, універсальність і унікальність.

Основні категорії феноменології як філософської теорії свідомості. Визначення та особливості свідомості. Проблема свідомості в історії філософії. Структура свідомості. Свідомість, мова, спілкування. Свідомість та несвідоме. Властивості ідеального.

Тема 9. Соціальна філософія

Основні засади філософського розуміння суспільства. Предмет, проблематика та загальні категорії соціальної філософії. Онтологія соціального. „Людина і суспільство” як основна проблема соціальної філософії. Функції соціальної філософії.

Форми організації суспільного буття. Суспільство та суспільні відносини. Елементарні складові суспільства. Соціальна стратифікація та мобільність. Малі та середні соціальні групи. Великі соціальні групи як основні суб'єкти суспільного розвитку.

Тема 10. Філософське вчення про цінності

Предмет аксіології. Роль цінностей в індивідуальному та соціальному житті. Види цінностей. Основні аксіологічні концепції. Ціннісні виміри людського існування: життя, смерть, безсмертя, творчість. Проблема долі. Ставлення до тварин як проблема моральності. Принципи етичного ставлення до тварин.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

	Кількість годин
--	-----------------

Назви змістових модулів і тем	усього	у тому числі			
		лекції	практичні заняття	індивідуальні	сам. робота
Модуль 1. Основні етапи розвитку філософії					
Тема 1. Філософія як наука і світогляд	8	2			6
Тема 2. Філософська думка Стародавнього Сходу	8	2	2		4
Тема 3. Історія філософської думки: Античність, Середньовіччя, Відродження	10	2	2		6
Тема 4. Філософія Нового часу. Німецька класична філософія	12	4	2		6
Тема 5. Некласична філософія ХІХ століття. Сучасна світова філософська думка	8	2	2		4
Тема 6. Історія української філософії.	8	2	2		4
Разом – модуль 1	54	14	10		30

Модуль 2. Філософський аналіз розвитку природи, суспільства та мислення					
Тема 7. Філософська онтологія і гносеологія	10	2	2		6
Тема 8. Філософія людини та свідомості	10	2	2		6
Тема 9. Соціальна філософія	8	2	2		4
Тема 10. Філософське вчення про цінності	8	2	2		4
Разом – модуль 2	36	8	8		20
Реферат					4
Усього годин	90	22	18		50

5. ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

5.1 Лекції

№ п/п	Назва теми	К-сть год.
Модуль 1. Основні етапи розвитку філософії		
1	Тема 1. Філософія як наука і світогляд	2
2	Тема 2. Філософська думка Стародавнього Сходу	2
3	Тема 3. Історія філософської думки: Античність, Середньовіччя, Відродження	2
4	Тема 4. Філософія Нового часу. Німецька класична філософія	4
5	Тема 5. Некласична філософія XIX століття. Сучасна світова філософська думка	2
	Тема 6. Історія української філософії.	2
Всього		14
Модуль 2. Філософський аналіз розвитку природи, суспільства та мислення		
6	Тема 7. Філософська онтологія і гносеологія	2
7	Тема 8. Філософія людини та свідомості	2
8	Тема 9. Соціальна філософія	2
9	Тема 10. Філософське вчення про цінності	2
Всього		8
РАЗОМ		22

5.2 Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Змістовий модуль 1. Основні етапи розвитку філософії		
1	Тема 2. Філософська думка Стародавнього Сходу	2
2	Тема 3. Історія філософської думки: Античність, Середньовіччя, Відродження	2
3	Тема 4. Філософія Нового часу. Німецька класична філософія	2
4	Тема 5. Некласична філософія XIX століття. Сучасна світова філософська думка	2
5	Тема 6. Історія української філософії.	2
Змістовий модуль 2. Філософський аналіз розвитку природи, суспільства та мислення		
6	Тема 7. Філософська онтологія і гносеологія	2
7	Тема 8. Філософія людини та свідомості	2
8	Тема 9. Соціальна філософія	2
9	Тема 10. Філософське вчення про цінності	2

ВСЬОГО	18
--------	----

5.3. Самостійна робота студентів

№ з/п	Назва теми	год.
1.	Тема 1. Філософія як наука і світогляд	6
2.	Тема 2. Філософська думка Стародавнього Сходу	4
3.	Тема 3. Історія філософської думки: Античність, Середньовіччя, Відродження	6
4.	Тема 4. Філософія Нового часу. Німецька класична філософія	6
5.	Тема 5. Некласична філософія XIX століття. Сучасна світова філософська думка	4
6.	Тема 6. Історія української філософії.	4
7.	Тема 7. Філософська онтологія і гносеологія	6
8.	Тема 8. Філософія людини та свідомості	2
9.	Тема 9. Соціальна філософія	4
10.	Тема 10. Філософське вчення про цінності	4
11	Реферат	4
Всього		50

6. ОРІЄНТОВНА ТЕМАТИКА РЕФЕРАТІВ

1. Філософія як особлива форма освоєння людиною світу.
2. Філософія як духовна основа відродження України.
3. Структура філософського знання.
4. Особливості розуміння предмету філософії в історії філософії.
5. Історичні типи світогляду.
6. Функції філософського знання.
7. Веди як найдавніша пам'ятка духовної культури арійської Індії.
8. Філософія буддизму.
9. Йога – як релігійно-ідеалістична система.
10. Конфуціанська філософія в культурі Китаю.
11. Лао-цзи – давньокитайський філософ і мудрець.
12. Філософія даосизму.
13. Натурфілософська проблематика в досократичній філософії.
14. Формування в античності

діалектичних поглядів на природу і
суспільство (Геракліт).

15. Філософська проблематика апорій Зенона Елейського.
16. Формування та розвиток атомістичних ідей в античній філософії(Демокріт, Епікур, Тіт Лукрецій Кар).
17. Маєвтика Сократа як зразок діалектичного мислення.
18. Вчення Платона про державу.
19. Філософські погляди Аристотеля.
20. Філософія стоїцизму.
21. Зародження та становлення
християнської філософії: історичні, культурні передумови
виникнення.
22. Проблема біологічної заданості форм людської поведінки
23. Біологічні виміри людського буття
24. Поняття біоетики, коло її питань та специфіка
25. Історичне значення філософії доби Відродження.
26. Гуманістичні погляди Еразма Роттердамського.
27. Загальна характеристика філософії Нового часу.
28. Френсіс Бекон – засновник емпіричного напрямку в
філософії Нового
29. Раціоналізм Рене Декарта.
30. Вчення про державу Томаса Гоббса.
31. Іматеріалізм у філософії Девіда Юма.
32. Загальна характеристика Просвітництва у Франції.
33. Соціальна філософія Жан-Жака Руссо.
34. Світове значення німецької класичної філософії.
35. Іммануїл Кант – фундатор німецької класичної філософії.
36. Натурфілософія Фрідріха Шеллінга.
37. Філософія історії Йогана Фіхте.
38. Теорія біохімічної еволюції.

7. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

В освітньому процесі використовуються такі методи навчання: тематичні лекції; практичні заняття з вирішення професійно-орієнтованих задач; інтерактивні заняття; експрес-контроль, індивідуальні заняття з підготовкою рефератів, презентацій; виконання практичних завдань, наведених в інструктивно-методичних матеріалах, консультації з викладачем; самонавчання на основі конспектів, посібників та іншої рекомендованої літератури, навчальних мультимедійних матеріалів, через модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище – Moodle.

Матеріали курсу «Філософія» розміщені на платформі Moodle
<https://moodle.udau.edu.ua>

В умовах дистанційної освіти проведення лекцій і практичних занять відбувається у форматі відеоконференцій. Для організації освітнього процесу використовуються такі технічні сервіси, як Zoom, Viber, Telegram, Moodle та електронна пошта.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Для забезпечення оцінювання студентів проводиться поточний (модульний) контроль.

Модульний контроль передбачає перевірку стану засвоєння визначеної системи елементів знань і вмінь студентів з того чи іншого модулю.

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях оцінюванню в балах підлягають: рівень знань, необхідний для виконання практичної роботи, відповідно до завдань для самостійного опрацювання; повнота, якість і вчасність їхнього виконання; результати захисту та оформлення практичної роботи; тестування за темою практичного заняття; рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність під час обговорення теоретичних питань, що наведені до кожної теми; результати експрес-контролю тощо.

Під час виконання модульних (контрольних) завдань оцінюванню в балах підлягають теоретичні знання та практичні уміння, яких набули студенти після опанування модуля. Тестування за темами та підсумковий модульний контроль проводиться у формі тестів, що містяться в курсі «Філософія» на платформі Moodle.

Повторне виконання модульних контрольних робіт на вищу кількість балів дозволяється, як виняток, з поважних причин за погодженням викладача, який викладає дисципліну, з дозволу декана факультету до початку підсумкового контролю (заліку).

У разі невиконання певних завдань поточного контролю з об'єктивних причин, студенти мають право, з дозволу викладача, скласти їх до останнього практичного заняття. Час і порядок складання визначає викладач. У разі, коли студент не з'явився на проведення модульної контрольної роботи без поважних причин, він отримує нуль балів. Перездача модульного контролю допускається у терміни, які встановлюються викладачем.

Знання студента з певного модуля вважаються незадовільними, якщо сума балів його поточної успішності та за модульний контроль складають менш ніж 61% від максимально можливої суми за цей модуль. У такому випадку можливе повторне перескладання модуля у терміни, встановлені викладачем.

Рейтингова сума балів з навчальної дисципліни після складання модулів і підсумкового модульного контролю виставляється як сума набраних студентом балів протягом семестру та балів, набраних студентом на підсумковому контролі. До підсумкового контролю допускаються студенти, які виконали всі модульні

контролі, передбачені для цієї навчальної дисципліни і за рейтинговим показником набрали не менш ніж 35 балів.

Підсумковий контроль забезпечує оцінку результатів навчання студентів на заключному етапі вивчення дисципліни і проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку в термін, встановлений графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу, визначеному цією робочою програмою навчальної дисципліни.

Якщо в підсумку студент отримав за рейтинговим показником оцінку «FX», то він допускається до повторного складання підсумкового контролю з дисципліни. Студент, допущений до повторного складання підсумкового контролю, зобов'язаний у терміни, визначені деканатом, перездати невиконані (або виконані на низькому рівні) завдання поточно-модульного контролю, виконати модульні контролю й скласти підсумковий контроль. Рейтинговий показник студента з навчальної дисципліни при цьому визначається за результатами повторного складання підсумкового контролю та не впливає на загальний рейтинг студента.

9. РОЗПОДІЛ БАЛІВ, ЯКІ ОТРИМУЮТЬ СТУДЕНТИ

В основу рейтингового оцінювання знань студента закладена спеціальна 100-бальна шкала оцінювання (максимально можлива сума балів, яку може набрати студент за всіма видами контролю знань з дисципліни з урахуванням поточної успішності, самостійної роботи, науково-дослідної роботи, підсумкового контролю тощо).

Встановлюється, що під час вивчення дисципліни до моменту підсумкового контролю (заліку) студент може набрати максимально 100 балів.

Кількість балів, які можна набрати під час вивчення курсу дисципліни розподіляються так:

Розподіл балів, які отримують студенти при формі контролю «залік»

Поточний (модульний) контроль											Реферат	Тести	Разом
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2							
42						28							
	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	5	25	100
пр.р	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4			
с.р.	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3			

Поточний контроль

Об'єктами *поточного контролю* знань студентів є активність і систематичність роботи на практичних заняттях, проходження тестування за темами, виконання завдань для самостійної роботи студентів.

При контролі на *практичних заняттях* оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах, результати бліцопитування.

Під час контролю виконання завдань для *самостійної роботи* оцінюванню підлягають: правильність і повнота врахування усіх складників завдання; обґрунтованість відповіді.

При контролі виконання *тестових завдань* за темами та *підсумкового модульного завдання* оцінці підлягають теоретичні знання та практичні навички, яких набули студенти після опанування тем навчальної дисципліни. Контроль проводиться у вигляді відповідей на тестові питання.

Максимальна сума балів поточного контролю з дисципліни «Філософія» – 100. Бали розподіляються так:

1. Систематичність та активність роботи на практичних заняттях оцінюється в 5 балів:

відповідь з теоретичних питань, що стосуються теми практичної роботи / виконання практичної роботи – 1-4 бали;

2. Тестування за темами навчальної дисципліни – 3-5 балів (всього 25 балів).

3. Виконання завдань для самостійної роботи студентів оцінюється в 1-5 балів:

а) виконання завдань до практичної роботи – 0,5–1 бал;

б) підготовка презентації – 5 балів;

в) підготовка реферату – 5 балів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проєкту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	Не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	Не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Електронний навчальний курс для навчальної дисципліни «Філософія» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти за спеціальністю 205 «Лісове господарство» галузі знань 20 «Аграрні науки та продовольство».
<https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=401>

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Андрущенко В. П. Соціальна філософія : підруч. для вищ. навч. закл. : історія, теорія, методологія В. Андрущенко, Л. Губерський, М. Михальченко. 4-е вид., виправл. та доповн. - Київ : Юрінком Інтер, 2016. С 532 .
2. Данильян О.Г., Тараненко В.М. Філософія: Підручник. Харків, 2011.
3. Ємельяненко Г. Д., Абизова Л. В., Мозговий Л. І., Дубініна В. О. Філософія освіти і науки: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів, аспірантів та викладачів філософських дисциплін. Слов`янськ: 2019. 365 с.
4. Єршова-Бабенко І. В., Козобродова Д. М. Психомірність соціальної реальності в аспекті самоорганізації як предмету соціально-філософського і психосинергетичного аналізу : монографія / Бондаренко М. О., Одеса : 2020. 224 с.
5. Івакін О.А. Філософія : Навчальний посібник О. А. Івакін Одеса: Юридична література, 2004. 280с .
6. Йосипенко С. Філософія історії в історико-філософському дослідженні С. Йосипенко Філософська думка : Український науково-теоретичний часопис. 2007. № 1. 3-15с.
7. Петрушенко В. Л Філософія: Курс лекцій Петрушенко В. Л. Львів, Акрополь, 2001. 280с.
8. Салій А.В., Зінченко Н.О., Біланов О.С. Історія філософії. Друге видання (доповнене): навчальний посібник. Анатолій Салій, Наталія Зінченко, Олег Біланов. Полтава: Дивосвіт, 2018. 192 с.
9. Розова Т. В. Чорна Л. В. Людина. Культура. Філософія (проблема людини в європейській філософії). Книга 1: Підручник. Київ-Одеса : «Освіта України», 2015. 212 с.

Допоміжна

1. Філософія освіти Philosophy of Education: науковий журнал. 2019, т. 24, № 1 Інститут вищої освіти НАПН України, НПУ ім. М. П. Драгоманова, Київ: 2019. 280 с.
2. Філософія : навч. посібник : рекомендовано МОН України за ред. І.Ф. Надольного. 7-ме вид., стер. К. : Вікар, 2008. С. 534.
3. Олексенко Р., Ситник Ю. Мовна ідентичність як засіб самовизначення та самоідентифікації в умовах посттоталітарного суспільства. Ukrainian professional education = Українська професійна освіта: Scientific journal / Poltava V.G. Korolenko Nat. Ped. University. Poltava, 2017. Iss. 1. С. 16–23.
4. Sytnyk O., Drogomyretskey B., Sytnyk J. & Sizarev K. (2023). Bolshevism, from Class Ideology to Imperialist Ideology. The Ukrainian Case. Codrul Cosminului. Vol. 29. No. 2, 287–306. (**Scopus**). <https://codrulcosminului.usv.ro/article-3-vol-29-2-2023/>

5. Sytnyk J., Sytnyk O. Ukrainian National Identity in Donetsk Region: Problems and Development Trends from the End of the XIX – to the Beginning of the XXI Century. Culture and History. Vol. 1. No. 2. 2021. С. 31-38. DOI: <https://j.ideasspread.org/index.php/ch/article/view/853/809>

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, електронні фахові видання // www.nbuv.gov.ua
2. Наукова бібліотека Львівського національного університету імені Івана Франка // <http://library.lnu.edu.ua/bibl/>
3. Книжкова палата України імені Івана Федорова // <http://www.ukrbook.net/>
4. <http://www.philsci.univ.kiev.ua> (бібліотека факультету філософії Київського національного університету ім.Тараса Шевченка). 06.08.2022
5. <http://www.utm.edu/research/iep/> (філософська інтернет-енциклопедія англійською мовою). Для англомовних студентів: Basic (available at UMSA library): 06.08.2022

13. ПЕРЕЗАРАХУВАННЯ ТА ВИЗНАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Перезарахування та визнання результатів навчання з дисципліни «Філософія» або окремого її елемента відбувається відповідно до Положення про порядок визнання в Уманському національному університеті результатів навчання, отриманих у неформальній та/або інформальній освіті.

Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання в неформальній та інформальній освіті, а також за участь у програмах академічної мобільності, в обсязі, що загалом не перевищує 25 % освітньої програми.

14. ПОЛІТИКА АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

У процесі навчання з дисципліни «Філософія» студенти повинні дотримуватися встановлених правил академічної доброчесності, визначених Кодексом доброчесності Уманського національного університету. При підготовці рефератів, виконанні індивідуальних науково-дослідних завдань, а також під час проведення контрольних заходів очікується, що всі роботи подані студентами будуть їхніми оригінальними дослідженнями та міркуваннями.

Будь-які види порушення академічної доброчесності, зокрема плагіат, неправомірне використання чужих ідей, фальсифікація даних чи співучасть у таких діях, є абсолютно неприпустимими і не толеруються. Виявлення ознак

академічної недоброчесності у письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від обсягу порушення.

Для запобігання порушенням і підвищення якості академічних робіт, студентам настійно рекомендується користуватися належними академічними ресурсами та інструментами для перевірки робіт на плагіат, а також звертатися за консультаціями з питань правильного цитування і академічного письма.

15. ЗМІНИ У РОБОЧІЙ ПРОГРАМІ НА 2025/2026 НАВЧАЛЬНИЙ РІК

Робочу програму оновлено відповідно до освітньої програми «Лісове господарство», змінено кількість аудиторних годин, передбачених для проведення практичних занять та самостійної роботи, оновлено перелік рекомендованої літератури.